

Oyuncular Sendikası Kaza - Kayıt Bildirim Kampanyası

Oyuncular Sendikası “Kaza (veya Ramak Kala Ucuz Atlatılan Olay) Kayıt-Bildirim Kampanyası” Uygulama Rehberi

“Kaza Kayıt-Bildirim Kampanyası/İmecesini” neden gerekli ?

Sinema filmi, video ve televizyon programları yapım faaliyetleri (belgesel yapımcılığı dahil) sırasında çok sayıda kazanın meydana geldiği, kazaların ciddi yaralanmalara, ölümlere yol açtığı bilinmekte, konuşulmaktadır. Fakat oyuncuların ve set çalışanlarının geçirdiği kazalara ilişkin olarak ciddi hiçbir kayıt, envanter, analiz, rapor, istatistik bulunmamaktadır.

Meydana gelen kazaların tekrarının ve benzer kazaların önlenmesi, ancak kazaların kayda geçirilmesi, analiz edilmesi, kök nedenlerin tanımlanması, kaza kayıt ve incelemelerinden elde edilen verilerle kaza istatistiklerinin yapılması ve bu çalışmalar sonucu üretilen bilginin iletişimi ile mümkün olabilir. Artık tehlike sınıfı ve işletmenin ölçeğinden bağımsız olarak her iş için risk değerlendirmesi yapma zorunluluğu vardır. Meydana gelen kazaların kayıtlarının tutulmadığı, kaza analizi bulgularına, istatistiklerine ulaşamayan koşullarda oyuncular ve set işçileri için risk değerlendirmesi yapılabilmesi mümkün olmayacaktır.

Oyuncular ve set çalışanlarının farkındalık ve bilincinin geliştirilmesi, toplumsal duyarlılık ve ilginin artırılması, kamu otoritesinin film-dizi yapım faaliyetlerine ilişkin yasal düzenlemeleri yapmak üzere harekete geçirilmesi hayati – yakıcı bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Özellikle, sinema filmi, video ve televizyon programları yapım faaliyetleri (belgesel yapımcılığı dahil)nin “az tehlikeli sınıf”tan çıkarılarak, tehlikeli veya çok tehlikeli sınıf içine alınması hedefiyle yürüttüğümüz çalışmalar bakımından yaşadığımız fakat maalesef kayıt dışı kalan bütün olayların kısa süre içinde kayda alınması ancak bir dayanışma-imece atmosferi içinde mümkün olacaktır.

Ne yapacağız, nasıl katılacağız ?

Sahnede, sahne gerisinde, provada, oyunda, platoda, stüdyoda, setlerde, sahneye-sete gidip-dönerken yolda, keşif, hazırlık, çekim vb. oyun-film yapım süreçlerinin bütün aşamalarında meydana gelen yaşadığımız ve/veya tanık olduğumuz bütün kazaları, bir yaralanma ile sonuçlanmayan, kıl payı –ramak kala ucuz atlatılan bütün olayları ekte sunulan formu kullanarak kayda geçirelim. Oyuncuların ve set çalışanlarının yaşadığı kazaların kayıtları oluşturulurken hazırlanan yönerge ve uygulama örneğini bizi kılavuzlayacak.

Amacımız suçlu bulmak, suçluları teşhir etmek değil, sahnede-sette çalışan ve risk altında olan bütün meslektaşların benzer kazalardan korunması için veri toplamak, bu verileri analiz ederek, kaza sıklık ve dağılımının hangi koşullar, iş-sistem faktörleri ve sektörel dinamiklerle ilişkili olduğuna dair bilgi üretmektir.

Kaza (veya Ramak Kala Ucuz Atlatılan Olay) Kayıt Bildirim Yönergesi

- Yaşadığınız veya tanık olduğunuz kazanın ne olduğunu, nerede, ne zaman, nasıl meydana geldiğini, kimin – kimlerin yaralandığını (veya yaralanabileceğini), yaralanma türünü kısaca tanımlayınız. Bu tanımlama sırasında, kim yaralandı sorusu kimlik ile değil rol ve görevle ilgili bilgileri içerecek şekilde yanıtlanmalıdır.
- Kazanın görünen nedeni, kaza anından film geriye sarıldığında olay akışını kazaya dönüştüren kazadan bir önceki kritik sapma-kontrol kaybı olayıdır. Kazaya giden yolda ard arda, üst üste eklenerek etkili olan olaylar zincirinin son halkasıdır. Bardağı taşıran son damla. Kazanın görünen nedeninin tanımlanması önemlidir. Fakat görünen nedenin tanımlanması ile yetinilmemelidir.
- Olay akış zincirinde etkili olan olayların “neden”, “neden”, “neden” diye sorgulanması, kazaya giden yolda etkisi olan bütün iş-sistem-insan faktörlerinin, sapmaların-kontrol kayıplarının değerlendirilmesi, tanımlanması gereklidir. Bu bağlam içinde, bütün iş kazalarında olduğu gibi, kategorik olarak “makine”, “metot”, “malzeme”, “insan”, “çevre-ortam”, “yönetim” unsurları hatırlanmalı, gözden geçirilmiş olmalıdır.
 - Kaza bir ekipman-makine kullanımı sırasında meydana gelmişse, makine-ekipmanın CE markalı, güvenli, bakımlı ve işe uygun olması, kullanım talimatının bulunması ve kullanıcının eğitilmiş/sertifikalı olması önemlidir.
 - Kazanın meydana geldiği işin hangi prosedüre ve akış şemasına(metoda) uygun olarak yapılacağı, meydana gelen sorunların çözümünde hangi algoritmaların izleneceği tanımlı ve yazılı olmalı, işçi bu prosedür uygulamaları ile ilgili eğitimi almış olmalıdır.
 - Kazanın meydana geldiği işin yürütülmesi sırasında işlenen-ellenen-kullanılan malzemedenden-maddeden kaynaklanan bir sorun olup olmadığı dikkate alınmalıdır.
 - İşçinin işe uygun bilgiye, beceriye sahip ve eğitilmiş, belgeli-sertifikalı olduğu, zorunlu iş güvenliği eğitimi aldığı doğrulanmalı; kaza geçirdiği sırada stres –zaman baskısı altında çalışıp çalışmadığı, yorgun(luk) olup-olmadığı değerlendirilmelidir.
 - Çalışma ortamının sıcak-soğuk, aydınlık-karanlık, gürültülü, rüzgarlı olup-olmadığı, bu unsurların kazaya giden yolda etkili olup olmadığı dikkate alınmalıdır.
 - İşin sahibi ve yöneticisinin sağlık ve güvenlik taahhüdü, yasal gerekliliklere uyuma verdiği önem, yaptığı organizasyon, rol-modeli olarak sergilediği tutum dikkate alınmalıdır. Yönetimin talimatları, yönlendirmesi, neyi başarı olarak takdir ettiği, güvenli ve sağlıklı çalışmaya attığı değeri hangi somut karar ve uygulamalarla gösterdiği, ne kadar kaynak ayırdığı, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını nasıl denetlediği-izlediği son derecede önemlidir.
- Kazanın görünür nedeni ve kazaya giden yolda etkili olan faktörler dikkate alınarak benzer kazaların tekrarının önlenmesi için alınması gerekli önlemler olabildiğince somut olarak tanımlanmalıdır.
- Kaza anı-olay yerinde çekilen fotoğraflar; boyutları, mesafeleri, konumları, hareket yönlerini, kaza öncesi ve sonrası kritik pozisyonları gösteren krokiler kaza kayıt ve inceleme kalitesini artıran kritik unsur olarak değerlendirilmeli, varsa eklenmeli, mümkünse çekilmeli-çizilmelidir.

Kaza (veya Ramak Kala Ucuz Atlatılan Olay) Kayıt Bildirim Formu Örneği

Kaza/Olayın Kısa Tanımı (Ne oldu ? Ne zaman, nasıl oldu ? Kim yaralandı ? Yaralanabilirdi?)

24 Aralık 2013 sabah 05.45 'de dizi çekimi dönüşünde XYZ Prodüksiyon şirketinde ışıkçı olarak çalışan RY, 34 DE 2357 plakalı şirket aracı ile TEM otoyolu Gazimahallesi yönüne doğru seyrederken sol şeritte arıza yaptığı için duran HU yönetimindeki 45 FE 543 plakalı kamyonete arkadan çarpmıştır. Hava yağışlı ve sisli, yol ıslaktır. Arızalı aracın reflektörü, 6-7 metre mesafeye konulmuştur.

45 FE 543 plakalı araç çarpmanın tesiri ile orta refüj bariyerlerine çarpmış, 34 DE 2357 plakalı araç çarpma sonrası sağ emniyet şeridine savrulmuş ve sağ kenar bariyerlerine çarpmıştır. Kazada her iki araçta ve bariyerlerde hasar, RY adlı ışıkçıda ağır yaralanma meydana gelmiştir.

Kazanın/olayın görünür nedeni ?

OTOYOL gidiş yönü sol şerit üzerinde arızalı bir aracın duruyor olması

Kazaya giden yolda etkili olan, tetikleyici, kolaylaştırıcı faktörler ?

- Sol şerit üzerinde arıza yapan aracın reflektörünün uygun mesafeye(30 m) konulmamış olması,
- Havanın yağmurlu-sisli olması nedeniyle görüş mesafesinin azalmış olması,
- Şirket aracında kış lastikleri bulunmaması, sağ-sol ön lastik diş derinliğinin 2mm nin altında olması,
- Araç üzerinde yapılan mekanik muayenede fren balatalarının aşınmış olması,
- Şirket aracının yetkili servis tarafından periyodik planlı bakımlarının yapılmıyor olması, bir bakım talimatının bulunmaması,
- Şirket aracında araç kullanma talimatının bulunmaması
- Şirket aracında araç takip sistemi bulunmayışı
- Şirketin yazılı-duyurulmuş, trafik-sürüş güvenliği politikasının bulunmaması,
- Setten dönen Işıkçı RU'nun;
 - şirket aracı kullandığı halde güvenli sürüş, defansif sürüş teknikleri eğitiminin bulunmuyor olması,
 - yaklaşık 21 saatlik aralıksız çalışmanın ardından yorgun –uykusuz olarak araç kullanıyor oluşu,
 - hız sınırlarını aşmış olması,
 - kaza anında cep telefonu ile konuşuyor olması
 - emniyet kemeri kullanmıyor olması

Benzer kazaların önlenmesi için alınması gereken önlemler, görüş ve öneriler ?

1. Şirketin sürüş-trafik güvenliği politikası hazırlaması, duyurması,
2. Şirket araçlarının periyodik planlı bakım talimatının olması, bakımın atlanmadan yetkili servisler tarafından yapılması, sürecin denetlenmesi,
3. Kış lastiği kullanma zorunluluğuna uyulması,
4. Şirket araçlarında hız sınırlarının aşılmaması, emniyet kemeri kullanılması, cep telefonu kullanılmaması ..vb. kuralları içeren kullanma talimatı bulunması,
5. Şirket araçlarına araç takip sistemi konularak hız ihlallerinin izlenmesi,
6. Sürücülere güvenli sürüş ve defansif sürüş eğitimi verilmesi,
7. Çalışma saatlerinin ve fazla çalışmanın yasal tanım ve sınırları aşmayacak biçimde düzenlenmesi,

Hasarlı araç fotoğrafları

Olay Yeri Krokisi

